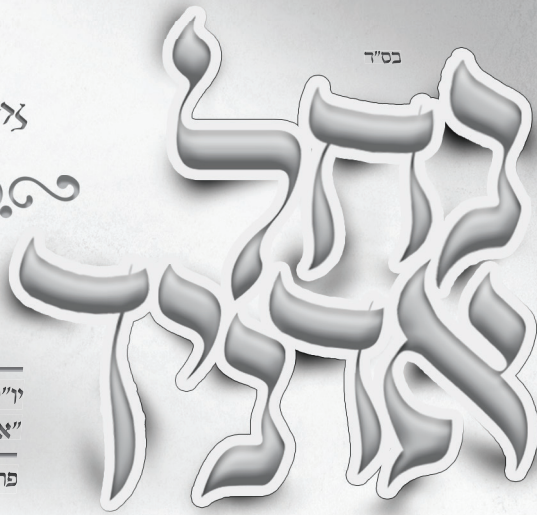

להגלות נעים תורה וחסידות
מגדל היוצא מעוד

יו"ל ע"י התאחדות האברכים
"אדנים לתורה" דחסידי זוטשקא
פר' תרומה תש"פ • גליין ל"ה

טללי טוהר מתוך דא"ח של
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

נחל איתן

דברות קודש ממעיין נובע, כ"ק מרן רבוה"ק ז"ע

נחל קדומים

יסוד החסידות הדבקות בתורה"ק

הנה ידוע שהבית אהרן ז"ע אמר אל החסיד רבי ישראל בער שו"ב זצ"ל שיגיד לקהל החסידים שיש לשנן תמיד את דברי המדרש רבה בפרשת תרומה, כי משם למדים מהו חסיד אמיתי: והנה דברי המדרש טובבים על הדבקות הנפלאה שזוכים ישראל באמצעות התורה הקדושה. ולפי דברי הבית אהרן ז"ע זהו יסוד דרך החסידות.

וזהו לשון המדרש (רבה, לג) "ויקחו לי תרומה" הדא הוא דכתיב "כי לקח טוב נתתי לכם תורתנו אל תעזבו", את המקח שנתתי לכם. ויש לך מקח שמי שמכרו נמכר עמו. אמר הקב"ה לישראל, מכרתי להם תורתנו, כניכול נמכרתי עמה, שנאמר ויקחו לי תרומה. (כי "תרומה" רומז לתורה שנתנה במו יום, כמ"ש בבעל הטורים, וכו' בהו"ק, או לפי שהוא המשך לטוף פרישת משפטים, ששם נאמר ואתה לך את לוחות האבן וגו'). משל למלך שהיתה לו בת יחידה, בא אחד מן המלכים ונטלה. ביקש לילך לו לארצו ולטול לאשתו. אמר לו, בתי שנתתי לך יחידית היא, לפרוש ממנה איני יכול, לומר לך אל תטלה איני יכול, לפי שהיא אשתך, אלא זו טובה עשה לי, שכל מקום שאתה הולך קיטון אחד עשה לי שאדור אצלכם, שאיני יכול להניח את ביתי. כך אמר הקב"ה לישראל, נתתי לכם את התורה, לפרוש הימנה איני יכול, לומר לכם אל תטלוה איני יכול, אלא בכל מקום שאתם הולכים בית אחד עשו לי שאדור בתוכו, שנאמר "ועשו לי מקדש", עכ"ל המדרש.

וכפי הנראה זהו יסוד החסידות, לזכור שכאשר דבקים בתורה"ק, דבקים בהשי"ת. וכל עיקר השראת השי"ת ודירתו בעולם הזה הוא בזכות התורה. שהרי במשכן יש כמה וכמה עבודות קדושות ונשגבות. יש שם החצר שבו המזבח החיצון שמקריבים שם קרבנות. ויש שם ההיכל שבו מזבח הפנימי שמקטירים עליו קטורת, ויש שם מנורה שמדליקים עליו את הנירות, אבל בקדשי הקדשים אשר שם עיקר השראת השכינה בין כנפי הכרובים, עומד ארון העדות שהוא התורה שנתנה מסיני. נמצא שהוא יסוד הכל. ועבורה ירדה השכינה למטה. וגם עתה בעוה"ר שחבר בית המקדש, ארז"ל (ברכות ט) "מיום שחבר בית המקדש אין לו להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה בלבד", ששם הוא מקום השראת השכינה גם בעת החרב. וכמ"ש "ואין לנו שיעור רק התורה הזאת". כי רק במקום התורה שוכנת השכינה הקדושה.

וזהו שכתוב בתנא דבי אליהו (פיקי י"ג), בשעה שאמרו ישראל "נעשה ונשמע" מיד פתח הקב"ה ואמר "ויקחו לי תרומה". שכשקבלו ישראל את התורה, מיד אמר השי"ת שרצונו לדור אתנו, וכמו שכתוב במדרש "לפרוש הימנה איני יכול". נמצא שהתורה היא המקשרת אותנו להשי"ת.

ואלו דברי הזרע קודש בפרשתן עה"פ ועשו ארון עצי שיטים, וז"ל הקדוש "ועיקר חסידות הוא לימוד התורה הקדושה בהתמדה, כי אמרו רז"ל "איזהו חסיד המתחסד עם קונו" בפרוש, כי אורייתא וקוב"ה חו, והתורה"ק נקראת

המשך בעמוד ב' <<<

לצורך עבודת הבורא, ממילא אין ביכולת המקטריגים למנוע את הנחת רוח להשי"ת. וזהו "ויקחו" שיוכלו לקחת כל צרכי החיים בלי שום עיכוב, כיון שהוא "לי" לשמי, שגם הגשמיות היא לשם שמים.

(כ"ק רבינו בעל נחל יצחק ז"ע)

ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו וגו' (שמות כה, ג). האמת היא ד"לי הכסף לי הזהב אמר ד' צב-**אות**" (חגי ב, ח), ולשם מה הי' צריך נדבת בני ישראל זהב וכסף ונחושת. אכן הפסוק מתרץ קושיא זו שעיקר הנדבה הי' "מאת כל איש אשר ידבנו ליבו", "רחמנא ליבא בעי" (סנהדרין ק"ג), שיתן כל אחד את לבו להקמת המשכן. ואז הי' "ושכנתי בתוכם", בתוך כל אחד ואחד.

(כ"ק רבינו בעל נחל יצחק ז"ע)

שלמות בבין אדם למקום ובין אדם לחבירו

והיו הכרובים פורשי כנפיים למעלה סוככים בכנפיהם על הכפורת ופניהם איש אל אחיו אל הכפורת יהיו פני הכרובים (שמות כה, ט). הנה יש לפרש המקרא, עפ"י מה שידוע שנצרך מן האדם ב' עבודות, האחד עבודתו שבינו לקונו לעבוד את ה"א בכל לבבו ובכל נפשו. והשנית הוא בין האדם לחבירו להיות מיצר בצרתו ושמח בשמחתו של זולתו ולהיות עיניו ולבו על זולתו. וחציו של הלוחות עוסק בעניינים שבין אדם למקום וחציו בעניינים שבין האדם לחבירו. ודא בלא דא א"א. שאין אהבת ישראל אהבה אמיתית אם אין יצוק בתוכה שלמות בבין אדם למקום. ואין העבודה שבין האדם למקום בשלמות אם אין בה גם בין אדם לחבירו שיהא תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם.

זהו יש לרמז במאה"כ, "והיו הכרובים פורשי כנפיים למעלה" וכו', ירמוז על עבודת האדם את קונו בלבט אש קודש, שהשלמות בעבודה זו והנרצה בה הוא כשיש בה גם "ופניהם איש אל אחיו" שיהא בו גם בחינה זו של בין אדם לחבירו וזה בלא אין בה השלמות הנרצה.

(כ"ק מרן אדמו"ר ז"ע)

אהבת השי"ת התורה וישראל

והיו הכרובים פורשי כנפיים למעלה סוככים בכנפיהם על הכפורת ופניהם איש אל אחיו אל הכפורת יהיו פני הכרובים (שמות כה, ט). הנה ידוע מה שאמר הבעש"ט הק' דלא באה נשמתו לעולם אלא להביא לישראל ולהחזיר בלבם ג' אהבות, אהבת השי"ת, אהבת התורה, אהבת ישראל. ושורש כל האהבות כלול בתורה"ק. ויש לומר בדרך רמז דברי הפסוק "והיו הכרובים פורשי כנפיים למעלה" קאי על 'אהבת השי"ת'. "סוככים בכנפיהם על הכפורת" קאי על 'אהבת התורה' דכפורת קאי על התורה. "ופניהם איש אל אחיו" קאי על 'אהבת ישראל'. ו"אל הכפורת יהיו פני הכרובים" דהכל כלול בתורה"ק.

(כ"ק מרן אדמו"ר ז"ע)

עשיית הפיץ מההתעוררות

במדרש (תנא דבי אליהו י"ג): בשעה שאמרו ישראל נעשה ונשמע, מיד אמר הקב"ה "ויקחו לי תרומה". לכאורה דיוק תיבת "מיד" צריך ביאור. אך ראיתי בספר נר ישראל בשם הרה"ק ר' מאיר מפרמישלאן ז"ע על הפסוק: "ויתיצבו בתחתית ההר" (שמות י"ט, ט"ג), מלמד שכפה עליהם ההר כגיגית (שבת פח ע"א). והקשו בתוס', הרי כבר אמרו מרצונם נעשה ונשמע אם כן מה היה צורך בכפיית ההר. ותירצו שאמרו כן מחמת הקולות והברקים, שנאמר "ויהי קלת וברקים", (שמות י"ט, ט"ג). מובן הדבר בפשיטות, כי רואים אנחנו בשעה שהצבור מתעורר בשביל תקנת איזה ענין, ביחוד ענין מפורסם, מדרך ההמון להתפלל וכולם מקבלים עליהם לעזור בענין ההוא, הן בכוח והן בממון, ואין סוף נחשב לנדב בפיו. ובשעת ההתעוררות רובם ככולם באמת מתכוונים לעשות כנדבת פיהם, אבל עם הזמן עד שהדבר יוצא לפועל ובמשך הימים נשכח החוב ומעט מעט מתקרר הענין לגמרי, "בת דינא בטל דינא" (סנהדרין צא ע"א), ואפילו המקיימים דבריהם אין החשק והחמימות כבשעת הקבלה, אלא כאילו בכפיה ובאונס. לכן כתיב "מיד", להורות על ענין הנ"ל שתיירץ, ומיד שבאו להתעוררות באמרו "נעשה ונשמע" נצטוו על נדבת המשכן, כדי שלא יתממהו יתר על המדה.

(רביה"ק ר' מאיר מפרמישלאן ז"ע)

שיעבוד התאוות לש"ש

ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי (שמות כה, ג). פירש רש"י "ויקחו לי" לי לשמי, פירוש דברים שאדם עושה להנאת גופו היצר, וקאי תיבת ל"י על האדם, [לי תרומה] יקחם ויפרישם רק לשמו הגדול.

ואז מאת כל איש אשר ידבנו לבו התאוות הגשמיות של כל איש, תקחו א"ת פירוש עם, היינו, מחמת תרומתי שיתרומם את עצמו מהגשמיות, ורק שיהיו כולן בלתי לד' לבדו" (שמות כה, ט), על ידי זה יוכל ליקח גם התאוות הגשמיות של פשוטי העם ולהעלות למעלה.

(רביה"ק ר' מרדכי מנדבורנא ז"ע)

להעלות הגשמיות אל הקדושה

ויקחו לי תרומה (שמות כה, ג). רמז הכתוב, שיש להעלות ולרומם את הכל אל הקדושה. שגם עסק הגשמיות יהי' בקדושה לש"ש, שאז מתעלה כל הבריאה אל הבוה"ה. וזהו "ויקחו לי תרומה" שירוממו את הכל לשם שמים. "מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי" שגם את כל הרצונות והתשוקות יש להעלות לעבודת הבורא.

והנה כאשר גם האכילה ושת"י ושאר צרכי הגשמיות הם לשם שמים, אז צנורות ההשפעה פתוחים להריק לו שפע בלי שום מונע ומעכב. דכיון שהגשמיות שלו היא

ערכי נחל

אמרים ערבים ממאורי החסידות

נערך ונלקט ע"י הרב יוסף לייפער שליט"א

צריך ביאור (א) אמאי נתקשה משה במנורה יותר מבכל שאר מלאכת מחשבת שבמשכן שהוצרכו לחכמה רבה מאת ה' (ב) ועוד, כיון שנעשה בידי שמים, אם כן מה היה הצורך להשליך כבר לאור, הלא הכל היה יכול ליעשות בידי שמים, כי אין מעצור ביד ה' ברב או במעט,

ומפרש ה"להורות נתן", דידוע שהמנורה היא עדות לבאי עולם שהשכינה שורה בישראל (שבת כב) והיינו, עדות על ברית הנצח בין ישראל לאביהם שבשמים, והנה, כריתת ברית, צריך מעשה משני בעלי הברית, ואין אחד יכול לכרות ברית עם רעהו, בלי שגם רעהו יעשה פעולה לכריתת הברית, ועל כן נתקשה משה במנורה, דכיון שכל ענין המנורה הוא לרמוז על ברית בין ישראל להקב"ה, אם כן מה מועיל עשיית המנורה גרידא בלי שישתתף בעשייתה בעל הברית השני הוא הקב"ה, ועל כן אמר הקב"ה השלך את הככר לאור שזה יהיה המעשה מצד ישראל, והיא נעשית מאליה בידי שמים, ונמצא שיד שניהם באמצע בעשיית הברית.

נתינה בליקחה

מאת כל איש אשר ידבנו לבו (שמות כה, ג). ידועה קושיא על אומרו ויקחו ולא ויתנו, ומרומז בזה, כי הנותן צדקה צריכה להיות אצלו שמחה כאילו לוקח הדבר, ומפרש הכתוב כי בחי' זו יכולה להיות אצל איש אשר ידבנו לבו, שאצלו בחי' תקחו את תרומתי, היינו ליקחה.

(תורת אבות)

יסוד האמת

הרוצה שיתקיימו נכסיו יטע בהן אדר (בצה"ט טו) אדר נטריקון ראש ד' ברוך אמת, אם היסוד הוא אמת, גם כל הבנין שעליו אמת.

(דברי שמואל)

שהשכינה שורה בישראל

ועשית מנורת זהב טהור מקשה תיעשה המנורה וגו' (כה, לא). וברשי"י תיעשה המנורה: מאליה לפי שהיה משה מתקשה בה, אמר הקב"ה השלך את הככר לאור והיא נעשית מאליה, לכך לא נכתב "תעשה", ולאורה

"תורת חסד", והקב"ה "חסד א-ל כל היום", ואם תרצה אתה ג"כ להיות חסיד, תתחסד עם קונן, שתדבק בהקב"ה ותורתו שהם חסד, ותקרא ג"כ חסיד" עכ"ל הקדוש. והוא מתאים לדברי הבית אהרן, שדברי המדרש הנ"ל הם יסוד החסידות. והיינו, כי אע"פ שבמסילת ישרים שמבאר הדרכים המביאים לידי חסידות, מתחיל במדת הזהירות, אמנם רבי פנחס בן יאיר הקדים לזה "תורה מביאה לידי זהירות וזהירות מביאה לידי זריזות וכו'". כי בלי תורה אין שום דרך ומבוא לבא לידי חסידות, כי "לא עם הארץ חסיד". והמסילת ישרים לא כתב שום פרק על זה, "בביאור מפסידי התורה", והדרכים המביאים לידי תורה, כי תורה צריך פשוט לפתוח גמרא וללמוד עוד ועוד. והגם שכל ההתחלות קשות, אין ברירה אלא להתגבר בכל כוחנו, וללמוד עוד ועוד, עד שזוכה ל"מכאן ואילך יערב לכם". ומרן בעל דברי חיים מצאנז ז"ע אמר שכל תלמידי הבעש"ט זכו למה שזכו רק בכח התורה שלמדו.

והמגיד ממעזריטש ז"ע וכל תלמידיו היו מפורסמים לגדולי תורה, והבעל התניא והדברי חיים מפורסמים ה' בגדלותם בתורה. ובצאנז לא ה' מקום לחסידים אלא אם היו עוסקים בתורה. והדברי חיים הפליא את גדולתו של רבו הרה"ק מראפשיץ ז"ע בתורה, שכל ד' חלקי שו"ע ונו"כ ה' שגורים על לשונו בע"פ. כי זהו ה' דרך החסידות מאז ומקדם.

והנה מאז"ל (שבת פח) "הדור קבולו בימי אחשוורוש", קאי בעיקר על לימוד התורה שבעל פה. והוא עפ"י דברי המדרש תנחומא (פרשת נח), שהכפיית הר כגיגית היתה על קבלת תורה שבעל פה, שעל תורה שבכתב אמרו ישראל נעשה ונשמע "מפני שאין בה יגיעה וצער והיא מעט", אבל על תורה שבעל פה שהיא קשה ללמוד ויש בה צער גדול, שהיא משולה לחושך שנאמר "העם ההולכים בחושך ראו אור גדול", לפי שיש בה צער גדול ונדוד שינה, ויש מבלה ומגבל עצמו עלי', לפיכך נתן שרר לעולם הבא לראות אור גדול. ולא כרת הקב"ה ברית עם ישראל אלא על התורה שבעל פה שנאמר "על פי" הדברים האלה כרתי אתך ברית ואת ישראל, עכ"ל המדרש תנחומא הנפלאים.

חכמים ינחלו

משולחנם של חו"ר קהילתנו הק'

מעות להשיאה, ומתה, דלא זכו בהם יורשים". וכתב בשו"ת חתם סופר (יו"ד סי' ג"ח), שאם עדיין לא נתנו את הסכום לגבאי, אפילו לשיטת הרשב"א פשוט שיכול לחזור בו, דאדעתא דהכי לא נדר.

נידון דומה לנידון דידן מציינו בשו"ת שבת הלוי (חלק י סימן קס"ה סי' א') "אדם שנדר ליתן סכום הגון למוסד, בגין הקשר שלו עם המוסד, והמוסד נסחר ונתבטל, ושילם מקצתו, אם חייב להשלים במקום אחר. אם ברור דנתכוון דוקא למוסד זה, פשוט להקל דאיתו חייב. ואם היתה מחשבת הנודר, שרוצה לנדר בשביל איזה דבר לתורה וכיו"ב, ורק בחר במוסד זה לקרבתו אליו, אז כדאי לחייבו, כנלענ"ד".

לכאורה לפי כל הנ"ל, בנדון דידן שתוקן החלון ע"י אחוה בטל הנדה. אמנם לענ"ד נראה יותר, שנדון דידן אינו דומה לכל הנ"ל. כיון שבנדון דידן היתה התרומה נצרכת לביהכ"נ, ולא התברר אח"כ שבאמת לא היה צורך (כמו בנדון הרשב"א והרא"ש), וגם לא נתבטל אח"כ הצורך (כמו בנדון השבת הלוי), אלא קדם אחר ותיקן, ובכ"כ לנו"ע לא בטל נדרו.

והנה בשולחן ערוך (יו"ד סי' ר"ח סי' י"ב) איתא: "אמר ליתן לחבירו מתנה אם הוא עני, הוי כנודר לצדקה ואסור לחזור בו". וכתב הש"ך (ח"מ סי' רמ"ג סי' א'): "ואם המקבל עני כו' - עי' במהרי"ק שורש קל"ג שכתב דאפשר דהיכא דאיכא טרחא דגופא, לא אמרינן דנעשה נדר בעני". אמנם נראה פשוט שאין כוונתו שלא שייך כלל נדר מצוה על טירחת הגוף, אלא שכשאמר לעני שיטרח עבורו, אין אומדנא שהתכוין בתורת נדרי צדקה, כמו כשאמר ליתן לו מתנה. ואין זה דומה לנ"ד שודאי כוונתו היתה מתחילה לשם מצוה.

ומכל מקום פשוט לענ"ה, שאם כוונתו היתה רק לטרוח בטירחת הגוף, אי אפשר לחייבו בשווי המלאכה, כיון שעל זה לא היתה כוונתו. ויראה לתקן משהו אחר לטובת ביהכ"נ, או לפדות התחייבותו בממון.

הנאון הגדול ר' אברהם צבי הכהן שליט"א

יְעֹשֶׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנֵתִי בְּתוֹכְכֶם (שמות כה, ח)

נדר לעשות לטובת ביהכ"נ, וקדמו אחר

מעשה אירע בבית הכנסת, שהיה חלון שבור, ואמר אחד המתפללים לגבאי, שהוא יתקן את החלון, וקדם אחר ותיקן את החלון, האם צריך מי שהבטיח לתקן את החלון, לצאת ידי חובת נדרו בטובה אחרת או תרומה לביהכ"נ.

אבל בנדון זה, שנטמעה בין הגויים, ודאי לא זכתה במועת שהנתדבו לפדינונה, ולא יזכו בניה אחריה, דאדעתא דהכי לא התנדבו. הגע עצמך, הא דאמרינן מותר המת ליורשיו, חולה שהיה גוסס, ופסקו לו צדקה לצורך ארון ותכריכין וקבורה ונתרפא, וכי תעלה על דעתך שנתנו לו הצדקה. והלא לא אמרו אלא - מותר המת. וכן בנדון זה, כאילו מתה השבויה ולא נפדית, דמה לי מתה מה לי נשתמדה. הילכך לא זכתה בהם השבויה. ואם היה באפשר להחזיר לכל אחד מה שנתן, זה היה הנכון והישר, כי התנדבו לצורך פדינונה, ולא יצאו מרשותם עד שתפדה. אבל זה אי אפשר, הילכך יעשו בהם צרכי רבים. ויותר טוב הוא לפדיון שבוים כאשר אמרו הקהל, ויהיה הקרן קיים, אם תוכל לפדות באחרית הימים אותה שבויה שתפדה בו".

ע"פ זה נפסק בשולחן ערוך (שם סי' ז'): "מעות שגבו לפדיון שבו, ומת קודם שנפדה, יש מי שאומר שהם של יורשיו ויש מי שאומר שלא זכו בהם יורשיו, ולזה הדעת נוטה בזמן הזה, דאמדינן דעתיהוה שלא התנדבו על דעת כך והוא הדין לנטמע. הגה: והוא הדין אם נדר א' ליתומה

בשולחן ערוך (יו"ד סי' ר"ח סי' י"ב) נפסק: "הנודר צדקה אינו יכול לחזור בו, אלא א"כ נשאל לחכם והתיר לו".

והנה במשנה (שקלים פ"ב מ"ה) שנינו: "מותר עניים לעניים. מותר עני לאותו עני. מותר שבויים לשבויים". מפרש הברטנורא: "מותר עני - אם גבו מעות לקנות לו מלבוש ונתותו, ונתנין המותר לאותו עני. מותר שבויים - אם גבו צדקה לצורך פדיון שבויים ונתותו מהם, ישמרום עד שיפדו בהם שבויים אחרים. אבל אם פירשו לשבוי זה, זכה אותו שבו במותר".

וכתב בבית יוסף (יו"ד סי' ר"ח): "כתב הרשב"א בתשובה (ח"ד סי' נ"ה), על מעות שגבו לפדיון שבו וא"כ מת השבו עד שלא נפדה, דבר ברור שהוא של יורשים, ממתניתין דשקלים, דמשעת גוביינא זכה לו הגבאי. והרא"ש כתב בתשובה (כלל ל"ב סימן ט), על אודות השבויה אשר כתבת, שזכתה היא ובניה במועות שנגבו לצורך פדינונה, ודימית אותו למותר שבו לאותו שבו - אינו נראה בעיני. דהא דדמי מותר שבו לאותו שבו, היינו היכא שנעשית המצוה שנגבה הממון בשבילה, ומה שהותירו המתנדבים יותר מכדי פדינונה, זכה בהם השבו, מאחר שהנתדבו לצרכו.

"ומצריקי הרבים ככובים לעולם ועד"

תוכלו להיות שותפים בזיכוי הרבים ולהנציח תרומתכם

לרגל שמחה השרויה במעונכם / לזכות / לרפואה / ולע"ג יקירכם

ניתן לפנות להר"ר יוסף פפר הי"ו בפל': 050-414-5120

ויה"ר שזכות הרבים וזכות רבוה"ק מאורי החסידות תעמוד לכם ולזרעכם להתברך בכל מילי דמיטב אבי"ר

ערך ע"י הר"ג ר' נפתלי מרדכי ראזענבוים שליט"א

ימי הפורים – חלק א'

הנה אנו עומדים בימים הגדולים ביותר בשנה, ימי חודש אדר שבו נעשו נסים לישראל, והוא חודש שמרבים בו בשמחה יתירה, כיון שהקריאה מעורר הזמן להרבות בו ניסים, וכמו שאמרו חכמינו ז"ל (תענית טז): משנכנס אדר מרבין בשמחה, ופירש רש"י (ד"ה משנכנס) ימי נסים היו לישראל פורים ופסח, עכ"ל. הרי לנו להדיא דקריאה מעורר הזמן, ונעוץ סופו לתחילתו, סוף שנה לתחילת שנה, ע"י שיעשו השי"ת לנו נסים ביותר בלי שום הפסק. וכיון שכן הבה נעטוק השבוע בהלכות חודש זו בס"ד:

שבת הפסקה

שבת זו שאנו עומדים כעת הוא שבת הפסקה, שבו אינו קוראים שום קריאה מיוחדת, וענין שבת זו מוזכרת הוא כבר בקדמונים, שתיקנו לומר בשבת זו יצרות מיוחדות, הרי לנו בגודל מעלת שבת זו, ולכן אלקט בשבילים מאומ"ר גורנה בס"ד:

הנה בשבתות אלו של ד' פרשיות יורד שפע גדול מן השמים להטיב לברואיו, ואין אנו יכולים לקבל גודל השפע, לכן ראו חז"ל לעשות הפסקה בכדי ליתן זמן להתבונן בין פרשה לפרשה, והוא כעין שבת תשובה שהוא להתבונן בין ראש השנה ליום כיפור לעורר עצמו לתשובה מיראה, כ"כ שבת זו היא שבת תשובה לעורר עצמו לתשובה מאהבה, אבל גודל מעלת שבת זו גדול יותר משאר ארבע פרשיות:

וכן בא שבת זו לרמז בענין מחיית עמלק, שמידתו היתה להכניס קרירות בישראל, שיעשו ויקיימו מצות התורה, מצות אנשים מלומדה, ולכן עושין הפסקה

בשבת זו, לרמז שלא יעשו המצוות בבחינת מלומדה, אלא בחכמה ובתבונה:

חודש אדר

משנכנס אדר מרבין בשמחה, וגדר השמחה היא, שכל אחד ישמח במה שמשמחו, והוא כדי להזכיר את מצות החודש לזכרון הנס. אבל עיקר השמחה לא נאמר להרבות מאכלים ובמשאתאות, אלא העיקר הוא להרבות בכל שמחה של מצוה, ולשמח לב העניים והאביונים, ומתקנת חרם דרבינו גרשום הוא, שמשנכנס אדר יפרע מעותיו בכדי שיחלקם לעניים ביום הפורים:

חודש זה יש כוח מיוחד להרבות הקדושה ע"י השמחה, ומרבין שפע גדול והתעוררות נסים לישראל ע"י השמחה, וע"י השמחה בחודש זה ממשין הוא שמחה לו לכל השנה. וזהו מה שהפליגו חז"ל במעלת חודש זה, לומר שראוי להתפלל ולהודות להשי"ת בכל עת ובכל זמן, כפי הנאות למה שאירע באותו זמן, ועל

שזכינו אז להיות עבדי ה' ולכנס תחת כנפי השכינה ברצון טוב ובלב שמח. ויש שנוהגין שלא לומר תחנון כל החודש, אמנם אין המנהג כן וכל אחד יעשה כמנהג רבותיו זה:

מנהג ישראל קדושים לתלות טבלאות משנכנס אדר מרבין בשמחה, והוא ג"כ ענין להזכיר השמחה, ועוד כיון שהלימוד שתייבין להרבות בשמחה נלמד ששנים משנכנס אב ממעטין בשמחה, כך משנכנס אדר מרבין בשמחה, לכן תולין טבלאות על המקום של שיעור אמה על אמה זכר לחורבן, כדי לרמז ענין זה:

ובחודש זה יש מזל מיוחד לישראל, כי כן נגזר לנו מן השמים, ומגלגלין זכות לחודש זכאי, ולכן ישראל שיש לו דין עם גוי, ישתדל כמיטב יכולתו שיהיה בחודש זה, ואז בוודאי יזכה בדינו, כי הצלחה מיוחדת יש לישראל בחודש זה:

ז' אדר

ז' אדר הוא יום תענית לצדיקים כיון שהוא יום שנפטר בו משה רבינו, אבל לא ראינו ולא שמענו מי שמתענה בו, ובפרט דתענית דלתיא בספיקא הוא, אין מתעניין בו. אבל כבר נהגו החברא קדישא בכל מקומות מושבותיהם להתענות ביום זה ולבקש מחילה מהנפטרים אם לא נהגו בהם בכבוד הראוי להם, ובלילה מוצאי התענית עושים סעודה גדולה עם בשר ויין לכבודו של משה רבינו:

יש נוהגין לעסוק בתורה בליל ז' באדר מתחילת הלילה עד סופה, כדי לעשות תיקון כרת, ויכוון שיהא עסק לימוד זו לטובת נשמת רבן של ישראל משה רבינו עליו השלום:

ובליקוט שמעוני (יהושע ד: רמז טו) איתא, שנפטר ביום ז' שבט או באדר א' בשנה מעוברת (מג"א ס"ק ת, שערי תשובה אות ו). וכתב החת"ם סופר (דברות לו' אדר) הטעם למה קבעו חכמי התלמוד תענית ביום זה דייקא, כיון שכשנפל הפור על חודש אדר שמח המן מאוד באמרו שחודש זה יש לו מעלה כיון שנפטר בו משה רבינו. וכיון שלא ידע שג"כ נולד בו, ראי לקבוע תענית מיוחדת ע"ז, והוא תענית ז' אדר בחודש זה:

כה. בית יוסף (שם):
 כו. שו"ת מים חיים (סימן רפה):
 כז. סליחות ליום ז' אדר ירושלים (תרט"ה) הוצאת הח"ק גחש"א הכללית:
 כח. שו"ת שאלת שלמה (חלק ב סימן ו).
 וכתב שם בא"ד, פעם אחת רצו לבטל את הסעודה בירושלים בעבור היוקר הגדול שהיה אז פה, ובאו ושאלו את מורי הגאון המובהק מו"ה משה

יעקב, ושאלו הישועות יעקב מנא ליה לרבינו הא, הלוא הוא נגד פשטות ההלכה. אמר לו הערטת צבי, תמינה עליך שנעלם מל"ת ענין מפורש, התבונן הישועות יעקב ואמר שאינו מוצא ענין זה מפורש. אמר לו הערטת צבי, הלוא פסוק מפורש היא במגילה, והחודש אשר נהפך מיום לחודש ומאבל ליום טוב. הרי לנו שכל החודש בבחינת יום טוב הוא, ודפח"ח:
 טז. ליקוטי אברהם (סימן תרפ"ו):
 יז. נימוקי אורח חיים (שם):
 יח. ליקוטי אברהם (שם):
 יט. ריטב"א (תענית כט), נימוקי יוסף (שם):
 כ. מהרש"א (שם ד"ה באב):
 כא. גמרא (שם), מג"א (שם):
 כב. חידושי רבינו יהונתן מלוניל (תענית שם):
 כג. פסקי ריא"א (תענית פרק ד אות ה):
 כד. שו"ע (סימן תקפ סעיף ב).

השמחה חייב להוסיף בה בחודש זה ביתר שאת (כנסת מרדכי לשבת שקלים):
 ו. נימוקי אורח חיים (סימן תרפ"ה):
 ז. ספר המכתם (תענית שם):
 ח. ספר עץ חיים לרבינו יעקב ב"ר יהודה חזן מלונרדיץ (הלכות נדה ושאר ערות פרק ג):
 ט. בית יעקב (פנחס לשבת מברכים אב) בשם הרה"ק החוזה מלובלין ז"ע, אהלי יעקב [הוסיאטין] (פורים תשי"ב) בשם הרה"ק הר"ר ברוך'ל זצ"ל:
 י. תורת שמעון [יעריסלאון] (לפורים) בשם הרה"ק החוזה מלובלין ז"ע:
 יא. אהלי יעקב [הוסיאטין] (משפטים תרצ"ח) בשם הסב"ק משפאלע זצ"ל:
 יב. אוהב ישראל (לפורים ד"ה משנכנס):
 יג. מאירי (תענית טז):
 יד. כתב סופר (אסתר ט, לא):
 טו. כן נוהגין בזידיטשוב.
 וידוע המעשה שפעם אחת נפגשו הני תרי צדיקי, העטרת צבי עם הישועות

- א. ישמח ישראל (טשורטקוב), חידושי הרי"ם (ליקוטי יהודה לשבת שקלים):
- ב. חידושי הרי"ם (בית ישראל תרומה תש"ח - חמדת צבי לשבת שקלים):
- ושם בליקוטים מבאר עד"ז, ד"ל שמה שעל פי רוב שבת ההפסקה היא ריוח להתבונן הינה בין שקלים לזכור ולא לאחר זכור, יתכן כי אחרי פרשת שקלים מקבלים הארה גדולה ויש הפסקה, ואחרי כן בפרשת זכור האדם מתעלה כל כך עד שיכול לקבל אחר כך הארות עד שלא זקוק להפסקה, ודפח"ח:
- ג. הרה"ק מרוז"ן ז"ע (עירון קדישין השלם עמוד קכב):
- ד. חשבה לטובה להרה"ק ר' חנוך הענין מאלכסנדר (שקלים):
- ה. גמרא (תענית טז), מג"א (סימן תרפו ס"ק ה), משנה ברורה (ס"ק יז).
- וכה אמר הרה"ק מרוז"ן זצ"ל, דשמחה חיוב היא לכל השנה, וכיון שיש לו

זמירות ותשבחות בהשתפכות נפשו. (אמנם זמירות אלו המונינים מרחקים חוזה הקדוש רבי לייב שרה"ס, אשר אור גדול מאוד, ונשמה קדושה מתגלגלת בהונגריא, וחש מהר בקפיצת הדרך, והגיע עדי הנער הקדוש, והכניסו תחת כנפיו באהבה רבה, ואמר לאמו האלמנה שהוא לוקח את כל מחסורה עליו, רק שתיתן לו את הנער, כי קדוש הוא לאלוקי. אמו הסכימה אליו, ויקח את הנער ונסע עמו אל רבו הגה"ק הרבי ר' שמעלקי מנקלשבורג ואמר לו, הנה הבאתי לכבוד קדושתו נשמה גבוהה וקדושה, מהיכל הנגינה, ובוודאי יראה מר לעשותו כלי שלם בכל המעלות. ובנ"א "אני הבאתי עד כה, איצטער מאכט איר איהם א לייט". ונשאר שם והיה מתלמידיו הגדולים (מהרה"ק מפשעווארסק) בהגיעו לפרקו נשא למזל טוב את זו' הצדקנית בת דודו הנגיד רבי ענזיל כ"ץ מטרעצאל ואחר נישואיו הוסיף לשקוד על דלתי התורה והיראה.

הוא הראשון שהפיץ את תורת החסידות במדינת אונגארן, ומסביבו נתאגדה אגודה אחת של עובדי החסידים ואנשי מעשה שלימים נקראו בשם "חסידי

להנחיל אותה

צוהר לצדיקי הדורות לאור ימי ההילולא

הרה"ק ר' יצחק אייזיק מקאליב זי"ע

ליומא דההילולא ז' אדר תקי"א – תקפ"א

ועד היום מוחזק באמת מפי רבותיו ואבותינו זי"ע לבעל רוח הקודש נורא, ומדרגות נפלאות בתורתו ועבודתו, ובהצנע לכת בהסתר ובגלוי, לימד דעת את גדולי החסידים, תלמידי חכמים מובהקים ומקובלים גדולים עובדי ה' באמת ובמס' וכו'. וממנו יתד וממנו פינה התייסדות החסידות והאמונה באונגארן וכו'. (הרה"ק ממונקאטש נימוקי אור"ח סי' רמג).

מעין טהור ולהבת שלהבת קודש, כולו אשה לה' רבינו הקדוש והנורא מהר"א מקאלוב זי"ע אשר הפיץ מאור קדושתו ותורתו למרחקים והוא היה הראשון שהפיץ את תורתו של אור שבעת הימים הבעש"ט הקדוש זי"ע במדינות אונגארן ולאורו נסעו אלפי חסידים עובדי ה' מופלגים ורבים מגדולי הדור נאותו לאורו ולקדושתו.

יהי אור

בשנת תקי"א בכפר סערענטש בביתו של איש תם וישר וירא ה' מו"ה משה יחזקאל זוג' הח' מרת רייזל

אשוואר". ושמו היה נערץ ונקדש בקרב צדיקי הדורות. וגם שירי זמירותיו בלשון הגר נתקדשו בקרב ישראל וכך"ז רביה"ק מצאנו ז"ע היה משוררם בדביקות עצומה.

את אשר יאהב ה' יוכיח

אחר הסתלקות הר"ר אלימלך מליזענסק ז"ע, אמר הרב מקאלוב מיט וואס וועט יעצט שטיין די וועלט, וקיבל עליו יסורים במקום יסורי הר"ר אלימלך. וכל ימיו סבל יסורים נוראים בעד כלל ישראל, עד שלא היה אפשר לו ללבוש כי אם בגדים העשויים מנייר מרוב חולשת גופו.

סבל יסורים נוראים מתולעים חיים שרחשו לו מתחת לעור בשרו, וכל גופו היה מלא פצעים ואבעבועות, עד שלא היה יכול לסבול עליו מלבושים, והוצרכו לעשות בשבילו בגדים קלים מנייר, ולפעמים גברו עליו היסורים עד שחיה מוכרח לפשוט ג' אגדי הלל, חוץ מימי שבת ויום טוב שבהם היה כאחד האדם שכן התנה בקבלו את היסורים שבשבת ויו"ט יהא לו מנוחה, ואחר הדלקת הנרות היה לובש בגדי שבת ומיד אחרי הבדלה כבר היה צריך לפושטם מחמת גודל היסורים ואמר בענוות קדשו: "הרי המשיח מחולל בפשעינו וסובל בשביל עונותיהם של ישראל" (פמנאר בסנהדרין צ"ח ע"א), ואין רצוני שמשיח יסובל בשביל החטאים שלי לכן קיבלתי היסורים על עצמי", עכ"ל. ודעת לנבון נקל שבשביל החטאים של הרה"ק מקאלוב אין משיח סובל, אלא שביסוריו הקיל מסבלו של מלך המשיח המחולל בפשעינו, ומי יודע על איזה חלק של העולם הגן ביסוריו (כ"ק מרן אדמו"ר מקלוצניבורג זק"ל שיעורי חורש"י תצוה תשמ"א).

רבים השיב מעון

רבינו החזיר אלפי ישאל בתשובה. הוא היה האור הראשון אשר האיר והבריק מניצוצי מרן הבעש"ט במדינת אוגאריין. הוא תיקן כמה נפשות שהיו משוקעות רח"ל בעומק הקליפות במיני עבירות חמורות, והחזירים כל כך בתשובה עד שזכו אח"כ להיות צדיקים מפורסמים ע"פ תבל בעלי מדריגה אשר מפני כבודם הגדול לא אוכיר שמותם בפרוטרוט. אך סיפר אחד מתלמידיו אשר היה גדול הדור מפורסם בגאונות קדושה ופרישות והעמיד תלמידים הרבה לומדים וחסידיים עובדי שמו ית'. כן סופר על אחד כי בעניו היה הנ"ל כאחד מהקלים רח"ל, והיה רגיל לקודד במחול על החתונות עם אחוזת מרעיו כאחד השחצנים. ופעם אחת היה הרה"ק מקאלוב בק' מאקאי על שבת קודש, ונסע הנ"ל עם חבר אחד לשם על שבת לעשות ליצנות מהצדיק כמנהג הליצנים שבדור. והיה כבואם בעש"ק אל החודר אשר ישן הרה"ק ביום לכבוד שבת ופניו אל הקיר, הן העידו שני האנשים הנ"ל שברגע שראו רק את שערות ראשו של הקדוש הפך לבבם לשוב בתשובה - מה שלא היה להם התעוררות לזה הרבה שנים. והוא הקדוש עמד ממשכבו וטרם נתן להם שלום ראו כי הוא הלך ישר לבית המבשלות ואמר לבעלת הבית בזו הלשון: ווועסט דין רעכטן נאך אויף צווי אורחים די צווי יונגע לייט וועלען אמאהל זיין זייער ערליכע יודען" ואחר כך נתן להם שלום! והמה נשאר אצלו אחר שבת ולא נסעו עוד לביתם ונעשו בעלי תשובה עד שנעשו צדיקים מפורסמים בעולם. (עשר צחצחות).

גדולתו וקדושתו

פעם ביקשו אנשי קאליב לקבל חזן לימים הנוראים. ושאלוהו על זה והשיב להם במעשה שהיה זה לשונו בקירוב: פעם הגעתי לעיר אחת בהיותי רעב מאוד אבל בהיות הזמן סמוך למנחה הלכתי לבית הכנסת והתפללתי מנחה עם הציבור. המנחה נמרה כחצי שעה לפני ערבית והרעב הציק לי מאד, אבל התחזקתי לבלי להמתין עד אחרי מעריב. ושמעתי בתפילת ערבית, כי התחילו לנגן א שטיקל 'אהבת עולם' ורק אחרי כשעתיים הגיעו לסוף הברכה ושאלתי על זה, ולא ידעו לומר לי הטעם, רק

הגידו, כי בפנקס החבר דשם נכתב הטעם. ונתודעתי, כי אחרי התפילה תהיה סעודה גדולה בבית החברה ושם יקראו מפנקס החברה את טעמו של המנהג. והלכתי למשתה, ושמעתי בקראם: שלפני שנים רבות היה במועצה של עיר זו קיטרוג גדול על היהודים ונגזרה גזירה לגרש את כולם מהעיר ביום אחד. והיתה שם מטרוניאט אחת אשר מבלעדה לא נעשה שום דבר, והיא היתה אוהבת מאד היהודים, והלכה בסתר אל ראש הקהל של היהודים וסיפרה לו את הגזירה הזאת בדמעות שלישי, והודיעו לרבה של הקהילה וגזר תענית ואמירת סליחות. וקול ישועה עדיין לא נשמע. והערלים היו מוכנים ליום המיועד, להינקם ביהודים חס ושלום. עמד שמש הקהילה ואמר: אני אודיעכם בשל מי באה הרעה הזאת, כי בימים הנוראים התפלל לפנינו חזן אחד פלוני בן פלוני שקץ מתועב, ומזה נעשה הקטרוג ונגזר כן. ואין כאן שום תקנה אחרת אלא לקבוע ולעשות מחדש את כל עונת הרחמים והסליחות של חודש אלול ותשרי ולנהוג כימי אלול וראש השנה ועשרת ימי תשובה ויום כיפור, וכל איש ישוב מדרכו הרעה וישקוף השם ממרמו ויראה וירחם. ובכן נמנו וגמרו והחליטו לעשות כדבר הזה.

ויום הכיפורים השני שקבעו להם חל ביום שנועד להוצאת הגזירה לפועל, והשמש היה להם שליח ציבור. וכשבאו כל האנשים והנשים והטף בבוקר של יום הכיפורים לבית הכנסת בצום ובכל שאר העינויים כדת וכדין הכריז השמש לפניהם שהוא רואה שהגזירה עדיין לא נתבטלה וצריך להתחזק מאד בתחנונים ועורר רחמי שמים וכן עשו כל היום. כשהגיעו לסוף תפילת נעילה וכל העם קראו שבע פעמים 'ה' הוא האלוהים' בדביקות עצומה עד כלות הנפש ובאותו רגע נאספו הערלים להתנפל על היהודים שבבית הכנסת ולהשמידם, ונשתגעו שמה, והכו זה בזה מכות חרב והרג ואבדן, ונאבדו המה. הכריז השמש: ברוך השם נתבטלה הגזירה. התחילו להתפלל ערבית בחפזון כנהוג לפריקת עול הצום הארוך, הרעים עליהם השמש: לא כן בני אל נמרה לקלקל מה שתיקנו. ונשאר לפני התיבה גם לתפילת ערבית וכשהגיעו לברכת "אהבת עולם" תקפה אותם דביקות עצומה עד כלות הנפש פצחו בניגון וזימרו את הברכה הזאת כשעתיים. ואחר כך גמרו את שאר התפילה במתינות ובנעימה של יום טוב והלכו לבתיהם בשמחה. אז רשמו בפנקס את פרשת המאורע ואת החלטתם להתפלל בערב זה מידי שנה בשנה תפילת ערבית של יום טוב ולהאריך כשעתיים באמירת אהבת עולם בזימרה למזכרת אהבה לתורה ולמצוות ולעשות אחרי התפילה סעודת הודיה. זהו מה שראיתי, ומעתה תדעו להשיג את מי אתם מעמידים לפני התיבה להתפלל בעדכם בימים נוראים.

ע"כ דברי קדשו (עשר צחצחות).

שאר בשרי, הרב הצדיק, בן של קדושים, רבי משה טוב מקאלוב, כתב לי ג"כ מהגביר הצדיק רבי יעקב פיש הנזכר שהבעל שם טוב בירכו בשתי ידים, והיה זקן גדול מאה ושלוש עשרה שנים, והיה כמו בן עשרים שנה. וכתב לי שאר בשרי הנ"ל בזה"ל: ושמעתי מננדו הצדיק רבי צבי פיש תלמיד אדוני אבי מורי ורבי, מורינו הרב יצחק אייזיק מקומרנא, שסיפר לו, ששמע מפה קדוש של רבי יעקב פיש: שפעם אחת קודם כל נדרי לעת ערב, כשכולם היו עומדים בטליתים וקיטלען ואומרים 'תפילת חיי אדם' (תפילה וכה) בבכיה גדולה, קרא לרבי יעקב פיש ואמר לו: "רבי יעקב, שפאנט איין אוואגין, וועל איך פאהרין שפאצירין". (תורתם את העגלה, ואסע לטייל), והתפלל רבי יעקב, ועם כל זה לא אמר לו מאומה, בידעו אותו היטב. ושלא תיכף לביתו, והביאו העגלה מורתמת, ונסעו שניהם יחד חוץ לעיר על שדותיו של רבי יעקב. והיה שם מעט מים, ופשט הרב הקדוש מקאלוב את בגדיו במהירות גדולה ברגע אחת, וטבל את עצמו הרבה פעמים, ורבי יעקב עמד ולא ידע מה לעשות. ובין כך ובין כך לבש את בגדיו, ונסע תיכף לבית הכנסת שלו, ועמד להתפלל פני העמוד. ולהרב רבי

יעקב היה פליאה גדולה בידעו שמעולם לא היה מים שם באותו מקום בשדות שלו, שכל אחד מכיר את שלו. במוצאי יום כפור הלך ונסע אל שדותיו, ולא היה עוד מים. והלך תיכף אל הקודש פנימה, ושאל את הרה"ק באמרו: רבינו, מעולם איני שואל אתכם על ענינים שלכם, רק עתה אני מבקשכם להגיד לי הענין מהמים הזה. והשיב לו: "רבי יעקב האט קין שכל גיהאט זיך און טובל צו זיין, 'בארה של מרים' איז דעמאלט דורך גיגאנגין, האב איך מיך טובל גיוועזין". (לר' יעקב לא היה שכל גם לטובל בארה של מרים, שאו עברה במקום וטבלתי בה). עד כאן לשונו (עשר צחצחות).

ובא השמש

ביום ז' אדר, יום פטירת משרע"ה נסתלק איש האלקים שנת תקפ"א, ואותה שנה היתה שנה מעוברת ונסתלק באדר ב'. צוה לחרוט על מצבתו בלשון זה "היה יכול ללמוד על הדף והיה ערליכר יהודי", ומסופר כי הטעם שצוה לחרוט "היה ערליכר יהודי" שבעת שהתאכסן בבית זקני הר"ר יעקב זצ"ל ביקש ממנו ר' יעקב שיזכה לראות את אליהו הנביא זל"ט, והבטיחו הרה"ק, פעם כשהלכו בדרך ביחד, בא לקראתם נכרי אחד ברכבו על סוס ודיבר עם הרה"ק, ולבסוף אמר לו בלשון "אונגארן" "בראווער יוד" והלך לו, אז אמר הרה"ק לר' יעקב ראית את אליהו הנביא, ומפני שאמר לו "בראווער יוד", צוה לחרוט על מצבתו "היה ערליכר יהודי". (כ"ק מרן אדמו"ר מטאהש זק"ל עבודת עבודה).

בעל דברי חיים מצאנו ז"ע אמו, כי אף אחרי פטירת הרה"ק מקאלוב עדיין שורה הקדושה בעיר קאלוב, והשתוקק להיות שם אב"ד אך לא איסתייעא מילתא. והיה רגיל לדבר הרבה מגודל קדושתו. יומא דהילולא דיליה היתה במדינת אונגארין כהילולת הר"ר אלימלך מליזענסק ז"ע במדינת פולין. מכל קצוי המדינה באו לפקוד ציון קדשו, וכל הצדיקים מאורי דור דור באו לשם ביום ההילולא, וגם בכל ימות השנה הרבו לבוא ולשלוח פתקאות לשם. ולא לחינם היה הילולא דיליה יום כנופיא של כל הצדיקים, ומכל המדינות באו לקאלוב ביום ז' אדר להשתטח על ציון קדשו, כי כל כך גדלה כח השפעתו, עד שכל הגדולים וכל הצדיקים מכל העיירות, הרגישו שיש להם שייכות והתקשרות אליו. ובלמדי כמה שנים בעיר קאלוב, בישיבת דו"ז מו"ר רבי מנחם בראדי זצ"ל אבד"ק קאלוב, זכיתי להשתטח פעמים רבות על ציון קדשו של הרה"ק מקאלוב, ובכל שנה ביום ז' באדר זכיתי לראות ולהכיר שם הרבה צדיקים שהתכנסו לשם, יחד עם אלפי בני ישראל שעוררו שם רחמים מרובים, והרבה בני ישראל נושעו שם בישיעה רבה ביום ההוא בכוחו של אותו זקן.

(כ"ק מרן אדמו"ר מטאהש זצ"ל - עבודת עבודה)

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן.

הודעה לבחורי החבורות הע"י

ניתן לקבל את דפי ה'שעות צעטליך' - "מארי דחושבנא" לחודש אדר

אצל ראשי החבורות, בביהמ"ד או במס' פל': 050-412-9676

"קביעין כן תהוון בהנהו חבורתא"